

Byla C-368/06

Cedilac SA

prieš

Ministère de l'Économie, des Finances et de l'Industrie

(*Tribunal administratif de Lyon* prašymas priimti prejudicinį sprendimą)

„Šeštoji PVM direktyva – Teisės atskaitos – Nedelsiamos atskaitos ir mokesčių neutralumo principai – PVM permokos perkėlimas tolesnį laikotarpį arba grąžinimas – Vieno mokesio atidėjimo taisyklė – Pereinamojo laikotarpio nuostatos – Atleidimo nuo mokesčio taikymas toliau“

Sprendimo santrauka

Mokesčių nuostatos – Teisės aktų suderinimas – Apyvartos mokesčiai – Bendra pridėtinės vertės mokesčio sistema – Valstybių narių teisė toliau taikyti nuo nedelsiamos atskaitos principo nukrypstančias nuostatas

(*Tarybos direktyvos 77/388 17 straipsnis, 18 straipsnio 4 dalis ir 28 straipsnio 3 dalies d punktas*)

Šeštosios direktyvos 77/388 dvi valstybių narių apyvartos mokesčių statymų derinimo 17 straipsnis ir 18 straipsnio 4 dalis turi būti aiškinami taip, kad jie nedraudžia nacionalinės priemonės, skirtos papildyti nacionalinės nukrypti leidžiančios nuostatos, kuri yra galima pagal šios direktyvos 28 straipsnio 3 dalies d punktą, panaikinimą su sąlyga, kad nacionalinis teismas patikrins, ar šios priemonės taikymas kiekvienu atskiru atveju sumažina mokesčio nacionalinės leidžiančios nukrypti nuostatos poveikį.

Viena vertus, Šeštosios direktyvos 28 straipsnio 3 dalies d punktas yra viena iš direktyvoje numatytų nuo bendros pridėtinės vertės mokesčio sistemos nukrypimų, nes leidžia valstyboms narėms toliau taikyti kai kurias anksčiau nei ši direktyva priimtas nacionalinės teisės nuostatas, nukrypstančias nuo šios direktyvos 18 straipsnio 2 dalies pirmojoje pastraipoje numatyto nedelsiamos atskaitos principo. Kita vertus, šis straipsnis, draudžiantis signaliojus Šeštajai direktyvai priimti naujų nukrypimų ar išplėsti egzistuojančių apimtį, neklaido sumažinti jų apimtį, nes jame numatytas leidimas nukrypti yra pereinamojo pobūdžio.

Be to, kitoks vieno iš Šeštojoje direktyvoje numatytų nukrypimų aiškinimas, pagal kurį valstybų narė, galinti toliau taikyti egzistuojantį atleidimą nuo mokesčio, neturėtų jo laipsniškai panaikinti, prieštarautų šia direktyva siekiamam tikslui panaikinti nukrypimus. Taip pat toks aiškinimas kliudytų vienodai taikyti Šeštąją direktyvą, nes valstybų narė būtų pareigota toliau taikyti visas šios direktyvos signaliojimo dieną egzistavusias atleidimo nuo mokesčio atvejus, net jeigu ji manytų, jog manoma, tinkama ir pageidautina atitinkamoje srityje laipsniškai gyvendinti direktyvoje numatytą schemą.

(žr. 33, 34, 37, 43 punktus ir rezoliucin? dal?)

TEISINGUMO TEISMO (pirmoji kolegija)

SPRENDIMAS

2007 m. gruodžio 18 d. (*)

„Šeštoji PVM direktyva – Teis? ? atskait? – Nedelsiamos atskaitos ir mokes?i? neutralumo principai – PVM permokos perk?limas ? tolesn? laikotarp? arba gr?žinimas – Vieno m?nesio atid?jimo taisykl? – Pereinamojo laikotarpio nuostatos – Atleidimo nuo mokes?io taikymas toliau“

Byloje C?368/06

d?l *Tribunal administratif de Lyon* (Pranc?zija) 2006 m. rugs?jo 5 d. Sprendimu, kur? Teisingumo Teismas gavo 2006 m. rugs?jo 8 d., pagal EB 234 straipsn? pateikto prašymo priimti prejudicin? sprendim? byloje

Cedilac SA

prieš

Ministère de l'Économie, des Finances et de l'Industrie,

TEISINGUMO TEISMAS (pirmoji kolegija),

kur? sudaro kolegijos pirmininkas P. Jann, teis?jai A. Tizzano (praneš?jas), A. Borg Barthet, M. Ileši? ir E. Levits,

generalinis advokatas J. Mazák,

kancleris R. Grass,

atsižvelg?s ? rašytin? proceso dal?,

išnagrin?j?s pastabas, pateiktas:

- *Cedilac SA*, atstovaujamos advokato A. Bouzidi,
- Pranc?zijos vyriausyb?s, atstovaujamos G. de Bergues ir J.?C. Gracia,
- Europos Bendrij? Komisijos, atstovaujamos R. Lyal ir M. Afonso,

susipažin?s su 2007 m. rugs?jo 18 d. pos?dyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima š?

Sprendim?

1 Prašymas priimti prejudicin? sprendim? yra susij?s su 1977 m. geguž?s 17 d. Šeštosios Tarybos direktyvos 77/388/EEB d?l valstybi? nar? apyvartos mokes?i? ?statym? derinimo — Bendra prid?tin?s vert?s mokes?io sistema: vienodas vertinimo pagrindas (OL L 145, p. 1, toliau — Šeštoji direktyva) 17 straipsnio ir 18 straipsnio 4 dalies išaiškinimu.

2 Šis prašymas pateiktas byloje tarp *Cedilac SA* (toliau — *Cedilac*) ir *Ministère de l'Économie, des Finances et de l'Industrie* (Ekonomikos, finans? ir pramon?s ministerija) d?l šios bendrov?s prašymo, kad jai iš Pranc?zijos valstyb?s b?t? priteistas atlyginimas už žal?, kuri? ji tariamai patyr? d?l teisini? priemoni?, priimt? panaikinant „vieno m?nesio atid?jimo“ taisykl?, taikom? prid?tin?s vert?s mokes?io (toliau — PVM), kuriuo buvo apmokestintos ?kin?s operacijos, atskaitos srityje.

Teisinis pagrindas

Bendrijos teis?s aktai

3 Šeštosios direktyvos 17 straipsnio 1 dalis numato, kad „teis? atskaityti mokest? atsiranda tuomet, kai atskaitytinas mokestis tampa mok?tinas“. (Pataisytas vertimas)

4 Šeštosios direktyvos 18 straipsnis nustato:

„<...>

2. Apmokestinamasis asmuo mokest? atskaito iš visos per tam tikr? laikotarp? mok?tinos prid?tin?s vert?s mokes?io sumos atimdamas vis? mokes?io sum?, kuri? per t? pat? laikotarp? jis ?gijo teis? atskaityti, ir gali ta teise pasinaudoti pagal 1 dalies nuostatas.

<...>

4. Kai tam tikru mokestiniu laikotarpiu atskaityta suma viršija mok?tin? mokes?io sum?, valstyb?s nar?s gali arba gr?žinti, arba perkelti skirtum? ? kit? laikotarp? pagal savo pa?i? nustatytas s?lygas.

<...>“ (Pataisytas vertimas)

5 Pagal Šeštosios direktyvos 28 straipsnio 3 dalies d punkt? valstyb?s nar?s per pereinam?j? laikotarp?, numatyt? šio straipsnio 4 dalyje, gali „toliau taikyti nuostatas, leidžian?ias nepaisyti nedelsiamo mokes?io atskaitos principo, nustatyto 18 straipsnio 2 dalies pirmojoje pastraipoje“.

6 Šeštosios direktyvos 28 straipsnio 4 dalis yra tokia:

„Iš pradži? pereinamasis laikotarpis trunka penkerius metus nuo 1978 m. sausio 1 dienos. V?liausiai likus 6 m?nesiams iki šio laikotarpio pabaigos, o po to esant reikalui, Taryba, remdamasi Komisijos pasi?lymu, perži?ri, kokia yra pad?tis 3 dalyje išd?styt? nukrypim? atžvilgiu, ir, Komisijos pasi?lymu, vieningai nustato, ar panaikinti visus, ar tik kai kuriuos šiuos nukrypimus“.

Nacionalin?s teis?s aktai

7 Iki 1993 m. liepos 1 d. Bendrasis mokes?i? kodeksas (*code général des impôts*, toliau — CGI) pagal Šeštosios direktyvos 28 straipsnio 3 dalies d punkt? numat? „vieno m?nesio atid?jimo“ taisykl?, nukrypstan?i? nuo nedelsiamos PVM atskaitos principo.

8 Pagal šį nukrypimą, priešingai nei nustatyta Šeštosios direktyvos 18 straipsnio 2 dalies pirmojoje pastraipoje, apmokestinamieji asmenys negalėjo nedelsiant atskaityti PVM, kurį jie turėjo sumokėti už prekes, kurias nėra ilgalaikis turtas, ir paslaugas. Iš tikrųjų, taikant vieno mokesio atidėjimo taisyklę, už mokesį mokėtina PVM suma buvo galima atskaityti tik kitą dieną po to, kai atsirado teisė atskaitai.

9 Tačiau 1993 m. birželio 22 d. įstatymo Nr. 93859 dėl Finansų įstatymo pataisų 1993 m. (loi de finances rectificative pour 1993, JORF, 1993 m. birželio 23 d., p. 8815, toliau – 1993 m. įstatymas) 2 straipsnio I skirsnio nuostatos nuo 1993 m. liepos 1 d. panaikino vieno mokesio atidėjimo taisyklę, o CGI papildą 271 A straipsniu, kurio 3 dalis yra tokia:

„Mokestis už prekes ir paslaugas atskaitomas iš apmokestinamojo asmens už dieną, per kurį jis įgijo teisę atskaityti, mokėtinos mokesio sumos.“

10 Be to, 1993 m. įstatymo 2 straipsnio II skirsnis tvirtino pereinamojo laikotarpio nuostatą, esantį naujame CGI 271 A straipsnyje (toliau – pereinamojo laikotarpio nuostata).

11 Taigi pagal CGI 271 A straipsnio 1 dalį apmokestinamieji asmenys, pradėję veiklą iki 1993 m. liepos 1 d., pirmoje deklaracijoje, pateiktoje taikant „nedelsiamos atskaitos“ principą, iš atskaitytinos PVM sumos atima „referencinė atskaitytina suma“, lygi nuo 1992 m. rugpjūčio iki 1993 m. liepos mėn. atskaitytinai mokesio sumai mokesio vidurkiui. Po to minėtos referencinė atskaitytina suma yra konvertuojama į išdalo (*Trésor*) skolą ir jai taikomos ypatingos grąžinimo taisyklės.

12 Šio straipsnio 2 dalis numato, kad jei iš atskaitytinos PVM sumos gali būti atimta ne visa referencinė atskaitytina suma, neatimta permoka atskaitoma iš kitais mokesiais už prekes, kurias nėra ilgalaikis turtas, ir paslaugas atskaitytinos PVM sumos.

13 CGI 271 A straipsnio 5 dalis numato, kad jei referencinė atskaitytina suma neviršija 10 000 FRF (1 524,49 euro), apmokestinamieji asmenys iš esmės neprivalo jos atimti šio straipsnio 1 dalyje numatytais sąlygomis.

14 Pagal 1993 m. rugsėjo 14 d. Dekretą Nr. 931078 (JORF, 1993 m. rugsėjo 15 d., p. 12883), 1994 m. balandžio 6 d. Dekretą Nr. 94296 (JORF, 1994 m. balandžio 16 d., p. 5646) ir 2002 m. vasario 13 d. Dekretą Nr. 2002179 (JORF, 2002 m. vasario 15 d., p. 2968) skolos, kurių kreditoriai buvo apmokestinamieji asmenys, pagal CGI 271 A straipsnį buvo grąžinamos taip:

- 1993 m. skolos, kurių suma neviršijo 150 000 FRF (22 867,35 euro), grąžinamos visos. Tais pačiais metais didesni už šią sumą skolos buvo gražinama 25 %, minimali gražinama suma – 150 000 FRF,
- 1994 m. skolos buvo parašytos sąskaitai ir buvo grąžinama 10 % jų pradinei sumai,
- kiekvienais paskesniais metais buvo grąžinama 5 % pradinei skolos sumai ir
- 2002 m. iš anksto buvo grąžintos visos likusios skolos.

15 Minutoms skoloms buvo taikomos: 1993 m. likusioms sumoms 4,5 % dydžio palūkanos, 1994 m. likusioms sumoms 1 % dydžio palūkanos, o kiekvienais paskesniais metais 0,1 % dydžio palūkanos.

Pagrindinis byla ir prejudicinis klausimas

16 2002 m. gruodžio 26 d. *Cedilac* paprašė Prancūzijos valstybės jai pervesti 1 524 806,62 euro sumą kaip žalos, kurią ji tariamai patyrė dėl pereinamosios nuostatos taikymo nuo 1993 iki 2002 m., atlyginimui.

17 Ekonomikos, finansų ir pramonės ministras šis prašymą atlyginti žalą neatsakė, todėl *Cedilac* pareiškė ieškinį dėl netiesioginio sprendimo atmesti prašymą *Tribunal administratif de Lyon* (Lijono administracinis teismas).

18 Prieš priimdamas sprendimą dėl *Cedilac* ieškinio, minėtas teismas 2005 m. lapkričio 15 d. Sprendimu paprašė *Conseil d'État* (Valstybės taryba) nuomonės dėl klausimo, ar pereinamojo laikotarpio nuostata yra suderinama su Šeštosios direktyvos 17 straipsniu ir 18 straipsnio 4 dalimi.

19 2006 m. birželio 14 d. Nuomonėje *Conseil d'État* nurodė, kad *Tribunal administratif de Lyon* pateiktas klausimas yra sudėtingas, todėl pateisina prejudicinio klausimo pateikimą Teisingumo Teismui.

20 Šiomis aplinkybėmis *Tribunal administratif de Lyon* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui tokį prejudicinį klausimą:

„Ar Prancūzijos nuostatos, priimtose panaikinant vieno mėnesio atidėjimo taisyklę, suderinamos su (Šeštosios direktyvos) 17 (straipsnio) bei 18 (straipsnio) 4 (dalies) nuostatomis?“

21 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikė teismas, manydamas, kad dėl administraciniuose teismuose jau pradėtą bylą skaičiau ir didelės finansinės rizikos, kuri gresia Prancūzijos valstybės biudžetui, šis klausimas reikalauja ypač skubaus Teisingumo Teismo atsakymo, paprašė pastarojo Teismo prašymui priimti prejudicinį sprendimą taikyti pagreitintą procedūrą, numatytą Procedūros reglamento 104a straipsnio pirmojoje pastraipoje.

22 Teisingumo Teismo pirmininkas 2006 m. rugsėjo 25 d. Nutartimi atmetė šį prašymą, manydamas, kad 104a straipsnio pirmojoje pastraipoje numatytos sąlygos nėra vykdytos.

23 2007 m. kovo 23 d. nutartimi Teisingumo Teismo pirmininkas atmetė *Fromagerie des Chaumes SAS* prašymą leisti įstoti į bylą kaip nepriimtina.

Dėl prejudicinio klausimo

24 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikė teismas iš esmės klausia, ar Šeštosios direktyvos 17 straipsnis ir 18 straipsnio 4 dalis turi būti aiškinami taip, kad jie draudžia tokią nacionalinę priemonę, kaip antai pereinamojo laikotarpio priemonę.

25 *Cedilac*, siūlydama teigiamai atsakyti į prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo klausimą, primintą pirmesniame punkte, teigia, kad teisė nedelsiant atskaitę yra bendros PVM sistemos pagrindinis principas, kurį tvirtino Bendrijos teisės aktai leidžias, t. y., nesant nukrypti leidžiančių nuostatų, šia teise turi būti galima pasinaudoti nedelsiant visų PVM sumų už pirkimo operacijas atžvilgiu.

26 Tačiau Prancūzijos vyriausybė ir Komisija siūlo Teisingumo Teismui šį klausimą atsakyti neigiamai, pateikdamos labai panašius argumentus.

27 Šiuo klausimu jos pirmiausia primena, kad vieno m?nesio atid?jimo taisykl? – tai teis?tas nukrypimas nuo nedelsiamos PVM atskaitos principo, kurio pagrindas yra Šeštosios direktyvos 28 straipsnio 3 dalies d punktas, o pereinamojo laikotarpio nuostata yra tik priemon?, priimta panaikinant ši? taisykl?.

28 Konkre?iai kalbant, pereinamojo laikotarpio nuostata, padalijanti per keleri? met? laikotarp? dal? valstyb?s biudžeto išlaid? ir priimta panaikinant vieno m?nesio atid?jimo taisykl?, sudar? galimyb? perkelti ? Pranc?zijos vidaus teis? Šeštosios direktyvos 18 straipsnio 2 dalyje numatyt? bendr? nedelsiamos atskaitos schem?.

29 Šiomis aplinkyb?mis Šeštosios direktyvos aiškinimas, kuris draudžia tokias nuostatas, kaip antai ?tvirtinta pereinamojo laikotarpio nuostata, atgrasint? valstybes nares nuo savo teis?s akt? suderinimo su direktyvos bendr?ja schema ir siekiamais tikslais.

30 Antra, Komisija teig?, kad apmokestinam?j? asmen?, kuriems taikoma pereinamojo laikotarpio nuostata, pad?tis yra aiškiai palankesn?, nei tuomet, kai jiems buvo taikoma vieno m?nesio atid?jimo taisykl?.

31 Siekiant atsakyti ? prejudicin? klausim? reikia pirmiausia priminti, kad pagal nusistov?jusi? teismo praktik? Šeštosios direktyvos 17 ir paskesniuose straipsniuose numatyta teis? ? atskait? yra sudedamoji PVM sistemos dalis ir iš esm?s ji negali b?ti ribojama. Konkre?iai kalbant, ši teis? ?gyvendinama nedelsiant vis? mokes?i?, taikom? pirkimo ?kin?ms operacijoms, atžvilgiu (žr. vis? pirma 1995 m. liepos 6 d. Sprendimo *BP Supergaz*, C?62/93, Rink. p. I?1883, 18 punkt? ir 2000 m. kovo 21 d. Sprendimo *Gabalfrisa ir kt.*, C?110/98–C?147/98, Rink. p. I?1577, 43 punkt?).

32 Teisingumo Teismas taip pat pabr?ž?, kad kadangi visi teis?s ? PVM atskait? apribojimai turi ?takos mokestin?s naštos dydžiui ir turi b?ti taikomi panašiai visose valstyb?se nar?se, nukrypimai galimi tik Šeštojoje direktyvoje aiškiai numatytais atvejais (žr. šiuo klausimu min?to sprendimo *BP Supergaz* 18 punkt?, taip pat 2000 m. rugs?jo 19 d. Sprendimo *Ampafrance ir Sanofi*, C?177/99 ir C?181/99, Rink. p. I?7013, 34 punkt?). Ta?iau tokie nukrypimai gali b?ti taikomi tik pereinamuoju laikotarpiu, ir j? panaikinimas yra Šeštosios direktyvos 28 straipsnio 4 dalies tikslas (šiuo klausimu žr. 1999 m. balandžio 29 d. Sprendimo *Norbury Developments*, C?136/97, Rink. p. I?2491, 19 punkt?; 2000 m. liepos 13 d. Sprendimo *Idéal tourisme*, C?36/99, Rink. p. I?6049, 32 punkt?; 2001 m. birželio 14 d. Sprendimo *Komisija prieš Pranc?zij?*, C?345/99, Rink. p. I?4493, 21 punkt? ir 2006 m. gruodžio 7 d. Sprendimo *Eurodental*, C?240/05, Rink. p. I?11479, 52 punkt?).

33 Šioje byloje, viena vertus, Šeštosios direktyvos 28 straipsnio 3 dalies d punktas aiškiai yra vienas iš nukrypim? nuo bendros PVM sistemos, numatyt? direktyvoje, nes leidžia valstyb?ms nar?ms ir toliau taikyti kai kurias nacionalin?s teis?s nuostatas, priimtas anks?iau nei ši direktyva, nukrypstan?ias nuo šios direktyvos 18 straipsnio 2 dalies pirmojoje pastraipoje numatyto nedelsiamos atskaitos principo.

34 Kita vertus, šis straipsnis, draudžiantis ?sigaliojus Šeštajai direktyvai priimti naujas leidžian?ias nukrypimus ar išpl?sti egzistuojan?i? apimt?, nekliaudo sumažinti j? apimties, atsižvelgiant ? tai, kad jame numatyti nukrypimai yra pereinamojo pob?džio (žr. pagal analogij? min?to sprendimo *Komisija prieš Pranc?zij?* 21 punkt?).

35 Šiuo klausimu reikia priminti, kad min?to sprendimo *Norbury Developments*, susijusio su kita Šeštosios direktyvos pereinamojo laikotarpio nuostata, t. y. direktyvos 28 straipsnio 3 dalies b punktu, 19 punkte d?l kai kuri? atleidimo nuo PVM atvej? Teisingumo Teismas nusprend?, kad padaryti valstyb?s nar?s teis?s akt? pakeitimai, kurie neišpl?t? atitinkamo atleidimo nuo PVM

taikymo apimties, o atvirkščiai, jį sumažino, neprieštarauja šios nuostatos formuluotei.

36 Reikia konstatuoti, kad Šeštosios direktyvos 28 straipsnio 3 dalies d punktą turėtų būti aiškinamas taip pat. Darytina išvada, kad tiek, kiek valstybės narės teisės aktai sumažina egzistuojančio nukrypimo nuo šiame straipsnyje numatyto nedelsiamos atskaitos principo, apimtį, šiuos teisės aktus apima minėta nuostata ir jie nepažeidžia tos pačios direktyvos 17 straipsnio 1 dalies.

37 Be to, kaip Teisingumo Teismas nusprendė minėtame sprendime *Norbury Developments*, kitoks vieno iš Šeštojoje direktyvoje numatytų nukrypimų aiškinimas, pagal kurį valstybės narės, galinti toliau taikyti egzistuojantį atleidimą nuo mokesčio, bet neturinti jo palaipsniui panaikinti, prieštarautų šiai direktyvai siekiamam tikslui panaikinti nukrypimus. Taip pat toks aiškinimas kliudytų vienodam Šeštosios direktyvos taikymui, nes valstybės narės galėtų būti priversta toliau taikyti visas šios direktyvos įsigaliojimo dieną egzistavusius atleidimo nuo mokesčio atvejus, net jeigu ji manytų, jog manoma, tinkama ir pageidautina atitinkamoje srityje palaipsniui gyvendinti direktyvoje numatytą schemą (šiuo klausimu žr. minėto sprendimo *Norbury Developments* 20 punktą).

38 Tačiau pagrindinėje byloje reikia pažymėti, kad pereinamojo laikotarpio nuostata yra tik ribotos trukmės papildoma priemonė, kuria siekiama sumažinti perėjimo nuo 1993 m. liepos 1 d. vieno mėsio atidėjimo taisyklės prie nedelsiamos atskaitos principo taikymo poveikį valstybės biudžetui.

39 Pirmiausia reikia konstatuoti, kad, kaip išplaukia iš bylos medžiagos, pereinamojo laikotarpio nuostata, priešingai nei vieno mėsio atidėjimo taisyklės taikymo rezultatas, leidžia daugeliui apmokestinamųjų asmenų, taip pat tiems, kurie pradėjo savo veiklą po 1993 m. liepos 1 d., ir tiems, kuriems grąžintina skola neviršija 10 000 FRF, nuo 1993 m. liepos 1 d. be apribojimų pasinaudoti nedelsiamos atskaitos principu.

40 Be to, tokia nuostata taip pat leidžia gauti palėkanas už dėl jos įgyvendinimo atsiradusias skolas, priešingai nei už dėl vieno mėsio atidėjimo taisyklės taikymo atsiradusias skolas.

41 Galiausiai pereinamojo laikotarpio nuostata sumažina išdo skolų apmokestinamajam asmeniui referencine atskaitytina suma, numatydama nedelsiamą skirtumą tarp minėtos sumos ir visos PVM atskaitytinos sumos atskaitymą, ir užtikrina referencinės atskaitytinos sumos grąžinimą dalimis. Taigi ši nuostata leidžia nuo 2002 m. taikyti nedelsiamos atskaitos principą Prancūzijoje be jokių nukrypimų.

42 Kaip priminė generalinis advokatas išvados 52 ir 53 punktuose, iš to išplaukia, kad pereinamojo laikotarpio nuostata iš esmės sumažina vieno mėsio atidėjimo taisyklės taikymo sritį, tačiau nacionalinis teismas turi patikrinti kiekvieną atskirą atvejį.

43 Todėl pateiktą klausimą reikia atsakyti taip: Šeštosios direktyvos 17 straipsnis ir 18 straipsnio 4 dalis turi būti aiškinami taip, kad jie nedraudžia nacionalinės priemonės, kaip antai pereinamojo laikotarpio priemonės, skirta papildyti nacionalinės nukrypti leidžiančios nuostatos, kuri yra galima pagal šios direktyvos 28 straipsnio 3 dalies d punktą, panaikinimą su sąlyga, kad nacionalinis teismas patikrins, ar šios priemonės taikymas kiekvienu atskiru atveju sumažina minėtos nacionalinės leidžiančios nukrypti nuostatos poveikį.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

44 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi

spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (pirmoji kolegija) nusprendžia:

1977 m. gegužės 17 d. Šeštosios Tarybos direktyvos 77/388/EEB dėl valstybių narių apyvartos mokesčių įstatymų derinimo – Bendra pridėtinės vertės mokesčio sistema: vienodas vertinimo pagrindas 17 straipsnis ir 18 straipsnio 4 dalis turi būti aiškinami taip, kad jie nedraudžia nacionalinės priemonės, kaip antai pereinamojo laikotarpio nuostata, numatyta 1993 m. birželio 22 d. įstatyme Nr. 93/859 dėl Finansų įstatymo pataisų 1993 m., skirta papildyti nacionalinės nukrypti leidžiančios nuostatos, kuri yra galima pagal šios direktyvos 28 straipsnio 3 dalies d punktą, panaikinimą su sąlyga, kad nacionalinis teismas patikrins, ar šios priemonės taikymas kiekvienu atskiru atveju sumažina minėtos nacionalinės leidžiančios nukrypti nuostatos poveikį.

Parašai.

* Proceso kalba: prancūzų.